

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı:

Sayı : 203
Tarih : 08.12.2015
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Özellikle taciz ve kötü muamele içeren evlilikler içerisindeki kadınların yaşadıkları sorunların araştırılarak evlilik bağı sonlandırmak isteyen kadınlara yönelik sosyal destek politikalarının belirlenmesi için Anayasanın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla teklif ederiz.

Besime Konca

Siirt Milletvekili

Filiz Kerestecioğlu

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Aile, karşılıklı görev ve sorumluluklara dayanan, tarihsel olarak ekonomik ve ideolojik koşullarla değişegelmiş bir yapıdır. Ne var ki, aile tarih ötesi, ekonomik ve politik şartlardan bağımsız, mutlak ve ideal bir yapı gibi tariflenmekte; bu ideal yapının “korunması” gereği özellikle yeni-muhafazakar siyasetçilerce sıkça gündeme getirilmektedir. Bu siyaset anlayışı, aile içindeki iktidar ilişkilerini ve kadın-erkek eşitsizliğini gizleyerek ev içi şiddet, işsizlik, boşanma, yoksulluk gibi konuları ailenin çözülmesiyle açıklamakta, ailenin ne şartta olursa olsun korunmasını öncelemektedir.

Neoliberal politikalar sonucu kısıtlanan sosyal güvenlik ve refah hizmetlerinin aileye -esasen ailedeki kadınlara- devredilmesi de “ailenin güçlendirilmesi” söylemiyle meşrulaştırılmaktadır. Tüm dünyada kentleşme, kadınların işgücüne katılımının artması, kadınların güçlenmesi ve aile içinde yaşadıkları sorunlara karşı çıkabilmeleri sonucu boşanma oranları artsa da Türkiye, boşanma oranları bakımından OECD ülkeleri arasında sonlarda (27.sırada) yer almaktadır. Aslında Türkiye’deki sorun, boşanma oranlarının yükselmesi değil; taciz ve kötü muamele içeren evlilikler içindeki kadınların boşanmak istediklerinde eşleri ve aileleri tarafından baskıya ve şiddete maruz kalmaları ve maalesef öldürölmeleridir.

Boşanmak isteyen kadınlar yalnızca şiddet görecekları korkusuyla değil, sosyal ve ekonomik güvenceden yoksun olacakları için de evliliklerini sürdürmeye mecbur bırakılmaktadırlar. İçinde bulundukları evlilikleri sonlandırmak isteyen kadınların birçoğu, evlilik dışında kendilerini ve hanede birlikte yaşadıkları kişileri idame ettirebilecek ekonomik olanaklara sahip değiller. Kadınların istihdama katılımı Türkiye’de %27.1 gibi düşük bir oranda seyrettiğinden kadınların çoğu evlilikleri boyunca ücretli bir işte çalışmıyorlar. Boşanma durumunda da iş bulmakta güçlük çekiyor; cinsiyetçi iş bölümü sebebiyle düşük ücretli ve güvencesiz, ailelerini geçindirmelerine imkan vermeyen işlerde çalışıyorlar. Devlet ve işyerleri yaygın, ücretsiz ve ulaşılabilir çocuk bakım hizmeti sunmadığından kazandıklarıyla çocuk bakımı masraflarını karşılayamıyorlar.

Önyargılar, toplumsal roller, boşanmış kadınlara yönelik çevre baskısı, kadınların tekrar evlenmeye zorlanmaları sebebiyle boşanma, kadınların ancak en son olarak başvurabildikleri bir durumdur.

“Aileyi korumak” adı altında kötü evliliklerin devamının özendirilmesi, şiddete karşı koruyucu ve güçlendirici önlemler almak yerine karakollar ve ŞÖNİM’ler aracılığıyla kadınların şiddet uygulayan erkeklerle bir araya getirilerek arabuluculuk yapılması, sığınaklarda kadınları güçlendirici, kadın dayanışmasını esas alan destek mekanizmaları bulunmadığından kadınların bir hapishane gibi tarif ettikleri sığınaklara yerleşmek istememeleri, kadına yönelik şiddeti önemli ölçüde artırmaktadır. Bu yaklaşımla kurgulanan, kadını değil, aileyi korumayı esas alan politikalar, kadınların kötü muameleye maruz kaldıkları evliliklerinin içinde sıkışmalarına sebep olmaktadır.

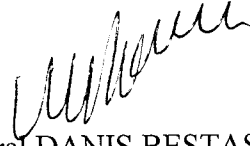
Taciz ve kötü muameleye dayalı evliliklerde çocuklar da fiziksel ve psikolojik zarar görmektedir. Şiddet içeren bir evliliğin devlet tarafından “çocukların korunması” maksadıyla sürdürülmesinin teşvik edilmesi Türkiye’nin imzacısı olduğu ve taraf devletleri, çocukları bedensel veya zihinsel saldırı, şiddet veya suistimale, ihmal ya da ihmalkâr muameleye, ırza geçme dahil her türlü istismar ve kötü muameleye karşı korunmakla yükümlü kılan Çocuk Hakları Sözleşmesi’ne aykırıdır.

Türkiye’de, eşi vefat etmiş kadınlar ile boşanmış kadınlar benzer yoksulluk koşullarıyla baş etmeye çalışmalarına rağmen, eşi vefat etmiş kadınlar için Sosyal Yardım Programları’ndan boşanmış kadınlar yararlanamıyorlar. Bu durum, devletin sosyal politika oluştururken hak ve ihtiyaç saikiyle değil siyasi saiklerle hareket ettiğini ortaya koymaktadır.

Pek çok ülkede evliliğini sona erdiren kadınlara yönelik sosyal destek programları oluşturulmuştur. Boşanmış kadınların işgücüne katılımını kolaylaştıracak önlemlerin alınması; tüm bireylere tanınması gereken yaşlı, hasta ve çocuk bakım hizmetlerinin boşanmış kadınları da kapsayacak şekilde genişletilmesi, maddi, hukuki ve psikolojik destekler kadınların devam ettirmek istemedikleri evliliklerini sonlandırmalarına yardımcı olmaktadır. Türkiye’de de boşanan kadınlara yönelik sosyal destek politikalarının araştırılması amacıyla, Anayasanın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla teklif ederiz.

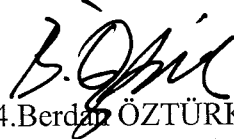
1. Pervin BULDAN
HDP İstanbul Milletvekili

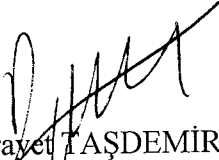
2. Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

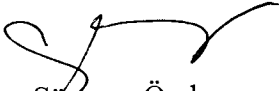
3. Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

4. Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

5. Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

7. Sırrı Süreyya Önder
HDP Ankara Milletvekili

8. Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

9. Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

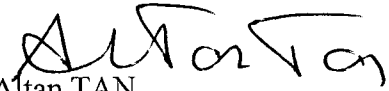
10. Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

11. Hıyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

13. Mizgin İRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

14. Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

15. Çağlar DEMİREL
HDP Diyarbakır Milletvekili

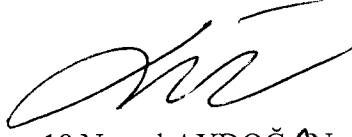
16. Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

17.İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

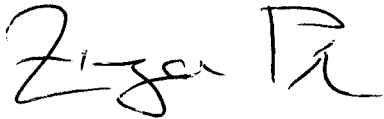
18.Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

19.Nursel AYDOĞAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

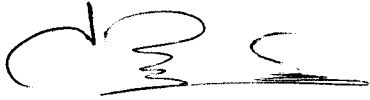
20.Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

21.Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

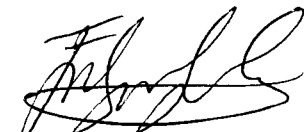
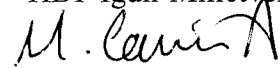

22.Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

23.Abdullah ZEYDAN
HDP Hakkâri Milletvekili

26.Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

28.Erdal ATAŞ
HDP İstanbul Milletvekili